

מ"י 1324/07/22 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

מ"י 1324-07-22 מדינת ישראל נ' פלוני
תיק חיצוני: 288112/2022

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
המבקשת מדינת ישראל
 ע"י משטרת מחוז ירושלים
נגד
המשיב פלוני
 ע"י עו"ד ורד בירגר

החלטה

לפני בקשה לפסוק הוצאות לזכות המשיב בשל מעצר שוא.

רקע ועמדות הצדדים

ביום 3.7.22 הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו של המשיב בחמישה ימים, בגין חשד להצתת רכב. בדיון התברר, בעקבות שאלות בית המשפט, כי עוד ביום 22.6.22, הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב בהעדר (מ"ב 46236-06-22, להלן: **הבקשה הראשונה**). הבקשה הראשונה נדחתה ונקבע, כי הראיות שהוצגו לבית המשפט אינן מקימות חשד סביר (החלטת כב' הש' עמיר שקד מיום 22.6.22) - אך חרף קביעה זו עצרה המבקשת את המשיב, ללא צו שיפוטי.

בדיון לפני ביום 3.7.22 דחיתי את בקשת המעצר, בנימוק שהמשיב נעצר בניגוד להחלטה שיפוטית מחייבת והמבקשת התבקשה להסביר את התנהלותה. לצד זאת, ביום 4.7.22 ביקש המשיב לפסוק לזכותו הוצאות בשל מעצר והפסד יום עבודה.

ביום 18.7.22 הגישה המבקשת את הסברה, כי לאחר הדיון ביום 22.6.22 החשד נגד המשיב התחזק, שכן התקבל חומר חדש, אשר קשר את המשיב לחשדות. בתשובה לשאלת הבהרה של בית המשפט עלה, כי החומר האמור התקבל אצל המבקשת ביום 21.6.22, אך צורף לתיק החקירה רק ביום 26.6.22 ועל כן לא הוצג לכב' הש' שקד בדיון בבקשה הראשונה (החלטה מיום 18.7.22 ותגובה מיום 20.7.22).

המבקשת טענה, כי לשיטתה מכיוון שלאחר שנדחתה הבקשה הראשונה התקבל חומר חדש המחזק את החשד נגד המשיב, אשר לא הוצג לשופט אשר דחה את הבקשה, מעצרו של המשיב בניגוד להחלטה הקודמת לא היה בלתי חוקי. עם זאת הבהירה המבקשת, כי הדרג הפיקודי הנחה את כלל קציני החקירות כי במקרים דומים, בהם נדחית בקשה למעצר ולאחר מכן מתווסף חומר רלוונטי, יש להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה.

דין והכרעה

המבקשת הגישה בקשה למעצרו של המשיב, אשר נדחתה. למרות דחיית הבקשה עצרה המבקשת את המשיב - ומדובר בהתנהלות קשה וחמורה. לא ניתן לקבל שהמשטרה פונה לבית משפט בבקשת מעצר, ומשנדחת הבקשה המשטרה מתעלמת מההחלטה ועוצרת את החשוד, למרות קביעת בית המשפט כי אין בסיס ראיתי לחשדות.

נאמנים עלי דברי המבקשת, כי החומר שהתקבל ביום 21.6.22 לא נכלל בתיק החקירה ולא הוצג לכב' הש' שקד ביום 22.6.22 כאשר דחה את הבקשה הראשונה. אך גם לו הייתי סבור שהחומר האמור מבסס חשד ומצדיק את מעצרו של המשיב (ואינני סבור כך), לא היה בכך כדי להצדיק את אופן ביצוע המעצר בניגוד להחלטה שיפוטית מחייבת. הדברים מקבלים משנה תוקף בשים לב לכך שהמבקשת עצמה לא סברה כי יש דחיפות מיוחדת לעצור את המשיב, והוא נעצר כמעט שבועיים לאחר שהתקבל החומר הנוסף. על כך אוסיף, כי המבקשת לא העלתה מיוזמתה את הדברים בדיון לפני, והם התבררו רק בתשובה לשאלות בית המשפט.

מעצרו של אדם כרוך פגיעה בזכויות יסוד, ובראשן הזכות לחירות שזכתה לעיגון בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. ניתן להצדיק פגיעה זו, כשהיא נועדה לקדם ערכים חשובים אחרים, כגון הצורך לקיים חקירה יעילה לצורך גילוי אמת והגנה על החברה מפני מעשי עבירה. עם זאת, במקרה שלפני נשללה חירותו של המשיב למרות שבית משפט מוסמך דן בבקשה למעצרו ודחה אותה, בקביעה כי אין לפגוע בחירותו על בסיס החומר הקיים. בכך, לא רק שהמבקשת פעלה בניגוד להחלטה שיפוטית, אלא לכאורה הפרה אותה, תוך פגיעה שלא כדין בחירותו של המשיב וזכויותיו.

לאור זאת, פוסק לזכות המשיב הוצאות בסך 3,000 ש"ח. אני ער לכך שמדובר בסכום גבוה, בשיב לב לכך שמדובר ביום מעצר אחד, אך זו הדרך היחידה לבטא את מורת הרוח מהתנהלותה של המבקשת.

הסכום ישולם עד יום 7.8.22.

להודיע לצדדים.

ניתנה היום, כ"ה תמוז תשפ"ב, 24 יולי 2022, בהעדר הצדדים.